

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

ЗВІТ
ПРО ВИКОНАННЯ 3-ГО РОЗДІЛУ УМОВ КОНТРАКТУ
МІЖ РЕКТОРОМ
ДЗ «ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»
ПРОФЕСОРОМ
ПЕРЦЕВОЮ Тетяною Олексіївною
ТА МІНІСТЕРСТВОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
у 2017 РОЦІ

(контракт № 895 від 28 березня 2017 року)

м. Дніпро - 2018

ЗМІСТ

Вступ	2
Кадрова політика	2
Наукова діяльність	3
Навчально-виховна та методична робота	12
Лікувально-профілактична робота	22
Міжнародна діяльність	25
Виконання державного замовлення	26
Соціальний захист співробітників і студентів	29
Матеріально-технічна база та фінансово-господарча діяльність	32
Основні проблемні питання та шляхи їх вирішення.....	35

ВСТУП

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» (ДЗ «ДМА») - один із найстаріших вищих навчальних закладів України, заснований 15 вересня 1916 року на базі Катеринославських вищих жіночих курсів.

Статус академії установа набула в 1920 році, він був повернений їй у 1994 року Постановою Кабінету Міністрів України № 224 від 20 квітня 1994 року. ДЗ ДМА визнана акредитованою за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня.

До складу академії входять: 58 кафедр, в тому числі: 42 клінічні, що розташовані на базах клінічних закладів Міського та Обласного управління охорони здоров'я та 2 кафедри на базах державних науково-дослідних інститутів (*Інститут медико-соціальних проблем інвалідності МОЗ України та Інститут гастроентерології НАМН України*) та 16 випускаючих; лабораторія психофізіологічних досліджень, НДІ медико-біологічних проблем, віварій, технічний центр, бібліотека.

Основними установчими документами є: Статут Державного закладу «Дніпропетровська медична академія «Міністерства охорони здоров'я України», прийнятий конференцією трудового колективу 28 квітня 2017 року (протокол №1) та затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України 28 серпня 2017 року за № 965.

Кадрова політика

У 2017 році загальна чисельність співробітників ДЗ ДМА становила 1566 осіб, з них **730** - професорсько-викладацький склад (ПВС), який нараховує **118 докторів** (17%) та **393** (54%) **кандидатів наук** (всього **511** осіб або **71%**), з яких **87 професорів** та **190 доцентів**.

ПВС без наукового ступеню 219 осіб, із них – у **94** осіб заплановані і виконуються дисерт. роботи, 9 – подали до Спецрад; а також: 32 – працюють в академії тільки 1-3 роки; 52 – з кафедр мовної підготовки, фізики, гуманіт.дисциплін; фізичн. виховання; 17 – пенсійн. віку; 4 – у дикретній відпустці тощо.

Завідувачів кафедрою – 58, з них докторів наук – 50 (86%), кандидатів наук – 8. Середній вік ПВС – 46 років, професорів – 63 та доцентів – 57 років відповідно. За останній рік звільнились 7 докторів та 22 кандидата наук. Одержали звання професора - 3 особи, доцента-11; отримали вчену ступінь доктора наук – 1 особа, кандидата наук – 38 осіб.

Серед викладачів академії 1 дійсний член (академік) НАМН України, 4 член-кореспондента НАМН України, 1 член-кореспондент НАН України, 9 заслужених діячів науки і техніки України, 11 заслужених лікарів України, 2 заслужених працівників народної освіти України, 1 заслужених працівників охорони здоров'я України, 9 лауреатів державних премій України, 2 лауреата премії Кабінету Міністрів України, 3 лауреата державних премій в галузі науки і техніки, 2 лауреата щорічної премії президента України для молодих вчених, 1 заслужений працівник фізичної культури і спорту України

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» адміністрація академії проводить відповідні заходи по удосконаленню управління академією, підбору та підготовці кадрів для викладацької роботи. **Формування кадрового складу** академії здійснюється у відповідності з «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» шляхом конкурсного обрання. На деякі клінічні кафедри залучаються за сумісництвом висококваліфіковані спеціалісти практичної охорони здоров'я.

При скороченні обсягів держбюджетного фінансування, академією здійснюються заходи щодо збільшення обсягів позабюджетного фінансування за рахунок прийому іноземних і вітчизняних студентів та слухачів підготовчого відділення за договорами, що дозволило зберегти досвідчені кваліфіковані кадри академії.

В академії постійно проводиться **робота з резервом на посади** завідуючих кафедр. На даний час виконуються 40 докторських дисертацій, подано до захисту 2 докторські дисертації. Станом на 01.12.2017 року в резерві на посади завідуючих кафедр перебувають 22 доктори наук та 36 кандидатів наук.

Наукова діяльність

Питання підвищення ефективності організації системи підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів, які виступають осередком інтелектуальних ресурсів суспільства, є одним з ключових векторів діяльності Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України».

У зв'язку із реформуванням вищої освіти в Україні, протягом 2016-2017 років ДЗ «ДМА» пройшов ліцензування та отримав **ліцензію на провадження освітньої діяльності** у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні за наступними галузями знань та спеціальностями:

- підготовка докторів філософії згідно наказу МОН №707л від 23.06.2016 :

09 Біологія 091 Біологія. Ліцензований обсяг – 25

22 Охорона здоров'я 221 Стоматологія. Ліцензований обсяг – 5

22 Охорона здоров'я 222 Медицина Ліцензований обсяг- 25

22 Охорона здоров'я 227 Фізична терапія, ерготерапія Ліценз. обсяг-25

- підготовка докторів філософії згідно наказу МОН №95-л від 15.05.2017:

22 Охорона здоров'я 228 Педіатрія Ліцензований обсяг-15

22 Охорона здоров'я 229 Громадське здоров'я Ліцензований обсяг-15

Підготовка докторів філософії та докторів наук у Дніпропетровській медичній академії здійснюється відповідно до існуючої в Україні нормативно-правової бази атестації науково-педагогічних кадрів, зокрема: ст. 53 Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанов Кабінету Міністрів України, Наказів Міністерства освіти і науки України та ін., відповідно до освітньо-наукових (наукових) програм, основною метою яких є підготовка висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський та світовий науково-освітній простір фахівця освітньо-наукового (наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії (наук).

Для забезпечення високого рівня підготовки науково-педагогічних кадрів створюють всі умови ефективної організації освітньої та наукової складових відповідних програм підготовки докторів філософії (наук), що є можливим завдяки впровадженню цілого комплексу заходів, як то: забезпечення дослідницького та освітнього середовища; удосконалення планування освітньої діяльності; якісний відбір контингенту здобувачів вищої освіти освітньо-наукового рівня доктор філософії та їх наукових керівників; удосконалення матеріально-технічної та науково-методичної баз; розвиток інформаційних систем; створення ефективної системи запобігання й виявлення академічного плагіату, а також корупції.

Виконуються **наукові дослідження** відповідно до пріоритетних тематичних напрямків наукових досліджень і науково-технічних розробок, визначених Законом України «Про вищу освіту» (05 вересня 2017 року), Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2017-2021 роки» № 1056 від 26.12.2016.

Основний науковий напрям академії ***«Розробка нових медичних технологій діагностики і лікування найважливіших захворювань людини»***. Загалом пріоритетними напрямками наукових досліджень у ДЗ ДМА було вирішення проблем серцево-судинних захворювань, травматології та ортопедії, урології, онкології, пульмонології, фармакології, отоларингології, акушерства та гінекології, педіатрії, хірургії, неврології та нейрохірургії, психіатрії, шкірних та венеричних захворювань, гігієни та екології, соціальної медицини, організації та управління охороною здоров'я тощо – традиційні для академії в останні роки її науково-дослідницької діяльності.

У 2017 році виконувалися **93 науково-дослідні роботи**: **6** науково-дослідних робіт, що фінансувались за рахунок Державного бюджету України, **57** – ініціативно-пошукових (кафедральних) досліджень, **30** – господарсько-договірних робіт.

Шість робіт, що виконувались в академії за рахунок Державного бюджету України, профінансовано за кодом класифікації – 2301020 *«Дослідження, наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів у сфері охорони здоров'я, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури»* на загальну суму – 1 717,0 тис. грн.

Виконання науково-дослідних робіт в академії (n = 6, всі теми перехідні),

які фінансувались за рахунок Державного бюджету України:

- *«Розробка методів консервативної терапії у комплексному лікуванні поширених гнійно-септичних захворювань щелепно-лицьової області»*, термін виконання 2016 – 2018 рр., науковий керівник-професор Дроздов О.Л., НДІ медико-біологічних проблем ДЗ ДМА. Обсяг фінансування у 2017 році- 500 тис. грн. Отримано 1 патент, опубліковано 3 статті та 2 тези.

- *«Використання ендоскопічних та малоінвазивних втручань при кульовій та мінно-вибуховій травмі живота і грудної клітки»*, термін виконання 2016 – 2018 рр., науковий керівник - д. мед. н, професор Кутовий О.Б., кафедра хірургії 2. Обсяг фінансування у 2017 році 37 тис. грн. На підставі досліджень знижено кількість післяопераційних ускладнень на 18% у поранених з абдомінальною травмою. Впроваджено у клінічну практику авторський спосіб лікування абдомінального компартмент-синдрому, який дозволяє зменшити кількість ускладнень з боку серцево-судинної і дихальної системи, знизити летальність у ранній післяопераційний період. Отримано 2 патенти.

- *«Вивчення властивостей ліпосом, отриманих з фосфоліпідів рослинного походження, притаманних Україні»*, термін виконання 2017 – 2019 рр., науковий керівник - професор Дроздов О.Л., НДІ медико-біологічних проблем. Обсяг фінансування у 2017 році 622,959 тис. грн. Проведено оцінку технології отримання ліпосом з соєвого лецитіна; визначено вихідні компоненти для створення модельних одношарових ліпосом з соняшникового лецитіна. Отримано патент на корисну модель, свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Видано методичний посібник, опубліковано 3 статті.

- *«Вплив лікарських засобів провідних нейротропних груп на показники відображаючої функції мозку»*, термін виконання 2017 – 2019 рр., науковий керівник - професор Дроздов О.Л., НДІ медико-біологічних проблем. Обсяг фінансування у 2017 році 546,641 тис. грн. Отримано 1 патент на корисну модель, 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір, видано методичний посібник, 1 методичні рекомендації, опубліковано 6 тез.

- *«Додаткові маркери оцінки стану гемостазу: взаємозв'язок з прогнозом та терапією гострих коронарних синдромів»*, термін виконання 2017 – 2019 рр., науковий керівник-д. мед. н., професор Коваль О.А., кафедра внутрішньої медицини № 3. Обсяг

фінансування у 2017 році 130 тис. грн. Отримано 1 патент на корисну модель, опубліковано 2 статті 10 тез.

- **«Наукове обґрунтування оцінки перинатального ризику при акушерській патології»**, термін виконання 2017 – 2019 рр., науковий керівник - д.мед.н, професор Дубоссарська Ю.О., кафедра акушерства, гінекології та перинатології ФПО. Обсяг фінансування у 2017 році 50 тис. грн. Розроблено способи: лікування загрози невиношування вагітності, яка зумовлена сенсibiliзацією до хоріонічного гонадотропіну людини; профілактики акушерських та тромботичних ускладнень у жінок з тромбофіліями. Видано 1 методичні рекомендації, опубліковано 6 статей, з них 2 – за кордоном, 2 тез, 2 пропозиції ввійшли до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я (Випуск 3). – 2017. – Реєстр №143/16., Реєстр №13/16.

Прикладні **ініціативно-пошукові (кафедральні)** наукові розробки ДМА
(теми, що закінчилися у 2017 році):

- **«Особливості діагностики та лікувально-реабілітаційних заходів у хворих з невротичними, афективними та органічними психічними розладами»**, термін виконання 2013 – 2017 рр., науковий керівник- д.мед.н, професор Юр'єва Л.М., кафедра психіатрії ФПО. Розроблено: спосіб реабілітації психогенних тривожно-депресивних розладів у хворих на панкреатити шляхом поетапних лікувально-діагностичних та лікувально-корекційних заходів; систему лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів у працівників органів внутрішніх справ з виявленими неспсихотичними психічними розладами; принципи лікувально-реабілітаційних заходів у структурі психіатричної допомоги хворим із пухлинами головного мозку. Виділені діагностичні критерії кризових станів у військовослужбовців та осіб з зон військових конфліктів, розроблені заходи їх корекції та профілактики; фактори ризику і захисні фактори суїцидальної смертності в Україні та розроблені шляхи профілактики суїцидів. Отримано авторське свідоцтво, видано методичні рекомендації, опубліковано 130 статей, з них у зарубіжних наукових виданнях 27, та 16 тез. Дослідження дозволяють скоротити тривалість та підвищити ефективність лікування й реабілітації хворих, поліпшити якість їх життя, зменшити витрати на лікування.

- **«Імуногенетичні предиктори розвитку хвороб асоційованих з латентними інфекціями у дорослих та дітей»**, термін виконання 2015 – 2017 рр., науковий керівник- д.мед.н, професор Шостакович-Корецька Л.Р., кафедра інфекційних хвороб. Робота присвячена актуальній проблемі інсектології та педіатрії: розширено арсенал методів діагностики та хіміотерапії персистуючих інфекцій у імунокомпетентних та імунокомпроментованих дорослих та дітей на підставі визначення клінічних, біохімічних, медико-соціальних та імуногенетичних предикторів. За результатами закінченої надруковано 89 наукових праць: 13 у наукометричних виданнях; 16 у рекомендованих фахових виданнях; 1 навчальний посібник; 1 монографія; 2 інформаційних листа; 1 патент на винахід; 1 свідоцтво про реєстрацію авторського права; 32 – тези в вітчизняних та закордонних

виданнях. Отриманні результати дослідження зніжують ризик внутрішньолікарняних суперінфекцій, підвищують якість життя, зменшують витрати на лікування.

- **«Обґрунтування комплексних підходів у профілактиці та лікуванні захворювань зубощелепного апарату»**, термін виконання 2014 – 2017 рр., науковий керівник - д.мед.н, професор Глазунов О.А., кафедра стоматології ФПО. За допомогою багатофакторного аналізу виявлено причини і механізми, що впливають на стоматологічний статус з урахуванням змін цілісності зубощелепного апарату. Доведено необхідність обов'язкового використання комплексної екзо- та ендогенної терапії, яка впливає на різні системи захисту організму для профілактики і лікування захворювань пародонту, слинних залоз та скронево-нижньощелепного суглобу. За результатами наукових досліджень отримано 4 свідоцтва авторського права на твір, 2 патенту на корисну модель, видано 3 інформаційних листи, опубліковано 32 наукові праці.

- **«Розробка критеріїв медико-соціальної експертизи і реабілітаційного потенціалу хворих та інвалідів з наслідками пошкодження опорно-рухового апарату у поєднанні з соматичною патологією»**, термін виконання 2012 – 2017 рр., науковий керівник - д.мед.н, професор Науменко Л.Ю., кафедра медико-соціальної експертизи і реабілітації ФПО. Вивчено стан медико-соціальної експертизи та комплексної реабілітації хворих інвалідів з наслідками травм опорно-рухового апарату та черепно-мозковими травмами у поєднанні з соматичною патологією, покращена діагностика та диференційна діагностика функціонального стану хворих даної категорії, покращена ефективність медичної реабілітації, розроблені орієнтовні терміни тимчасової непрацездатності та критерії груп інвалідності для хворих та інвалідів з поєднаною патологією, впровадження яких надасть можливість покращити якість надання послуг з експертизи стійкої та тимчасової непрацездатності. Отримано 7 патентів, видано 2 методичних рекомендацій, 1 інформаційний лист, 4 посібники, до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я увійшло 3 пропозиції, опубліковано 56 наукових праць, з них 4 за кордоном.

- **«Нормальний та аномальний морфогенез компонентів серцево-судинної системи людини й експериментальних тварин»**, термін виконання 2015 – 2017 рр., науковий керівник - д.мед.н, професор Твердохліб І.В., кафедра гістології. Досліджено гістогенетичні процеси, що лежать в основі розвитку компонентів серцево-судинної системи. Зокрема досліджено процеси адаптації та компенсації за умов негативного впливу пошкоджуючих факторів, таких як пренатальна гіпоксія, вплив алкоголю, тощо. Основними методами дослідження є світлова та електронна мікроскопія, тривимірне моделювання гістологічних структур із подальшим визначенням їх кількісних параметрів. Основні результати полягають у виявленні ключових змін, що лежать в основі компенсаторних реакцій, та які в подальшому доцільно модулювати з метою підвищення стійкості серцево-судинної системи до пошкоджуючих факторів. За результатами досліджень видана 1 монографія, 3 статті у закордонних фахових виданнях (два з них індексовано Scopus), 33 статті у вітчизняних фахових виданнях, що включені до міжнародних наукометричних

баз, 5 тез у збірках праць всеукраїнських конференцій, отримано 2 патенти на корисну модель.

- **«Розробка нових підходів до лікування і профілактики захворювань респіраторного та травного трактів у дітей»**, термін виконання 2015 – 2017 рр., науковий керівник -д. мед. н, професор Абатуров О.Є., кафедра педіатрії 1 та медичної генетики. Визначено особливості основних молекулярних механізмів запального процесу при гострих захворюваннях респіраторного та травного тракту у дітей, основні патогенетичні чинники та механізми протиінфекційного вродженого захисту організму. Вивчені значущі клініко - імунологічні особливості та встановлені окремі механізми формування тяжких форм та повторних епізодів гострих захворювань респіраторного та травного тракту у дітей раннього віку. Визначено фактори ризику розвитку тяжкого перебігу гострих інфекційних захворювань респіраторного та травного тракту у дітей. З метою підвищення ефективності лікування гострих захворювань респіраторного та травного каналу у дітей обґрунтовано доцільність включення в схему лікування препаратів, які мають істотний вплив на імуногенетичні механізми розвитку запального процесу. Розроблено просту математичну модель прогнозування розвитку гострого обструктивного бронхіту в дітей перших трьох років життя, що дозволяє виявити дітей з високим ризиком розвитку бронхообструктивного синдрому та своєчасно провести превентивні заходи. Видано 3 національні підручники, 14 монографій, 5 інформаційних листів, 126 статей, з них 6 за кордоном, 11 тез, 2 пропозиції до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я.

У 2017 році **затверджено Департаментом атестації кадрів** вищої кваліфікації Міністерства освіти і науки України 1 докторська дисертація (доцент Гашинова К.Ю.) та 38 кандидатських дисертацій, **захищено** за звітній період 2 докторські та 33 кандидатських дисертацій, **подано** до офіційного захисту у спеціалізовані вчені ради 3 докторські та 17 кандидатських дисертацій, **продовжується** виконання 40 докторських та 197 кандидатських дисертацій.

В академії видаються чотири **фахових журнали**: «Дерматовенерологія. Косметологія. Сексопатологія», «Медичні перспективи», «Урологія», «Здоров'я дитини. Здоров'я ребенка. Child's Health», які є наукометричними виданнями та внесені до наукометричних та спеціалізованих баз даних Ulrichsweb Global Serials Directory, Index Copernicus, Directory of Research Journals Indexing (DRJI), WorldCat, PИHЦ (Science Index), Google Scholar, «Джерело» та інш. і електронний науковий журнал «Морфологія», який також входить до Переліку наукометричних видань з міжнародним імпаکت-фактором.

При академії працюють 4 **спеціалізовані вчені ради** по захисту кандидатських і докторських дисертацій за 11 спеціальностями:

Спеціалізована вчена рада **Д 08.601.01** з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальностями: 14.01.03 – хірургія; 14.01.24 – лікувальна фізкультура та спортивна медицина; 14.01.30 – анестезіологія та інтенсивна терапія. У 2017 році захищено 9 кандидат-

ських дисертацій: 2 – за спеціальністю 14.01.03; 4 – за спеціальністю 14.01.24; 3 – за спеціальністю 14.01.30. Зараз на розгляді у спецраді знаходиться 2 кандидатські дисертації (за спеціальністю хірургія).

Спеціалізована вчена рада Д 08.601.02 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата медичних наук за спеціальностями: 14.01.10 – педіатрія; 14.01.11 – кардіологія; 14.01.36 – гастроентерологія. У 2017 році захищено 3 кандидатські дисертації за спеціальністю 14.01.36 – гастроентерологія. Зараз на розгляді у спецраді знаходиться 6 кандидатських дисертацій (3 - кардіологія, 2 - гастроентерологія, 1 - педіатрія).

Спеціалізована вчена рада Д 08.601.03 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальностями: 14.01.21 – травматологія та ортопедія; 14.03.01 – нормальна анатомія; 14.03.09 – гістологія, цитологія, ембріологія. У 2017 році захищена 1 кандидатська дисертація за спеціальністю 14.01.21 – травматологія та ортопедія. Зараз на розгляді у спецраді знаходиться 3 кандидатських дисертацій (нормальна анатомія, гістологія, цитологія, ембріологія).

Спеціалізована вчена рада Д 08.601.04 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук за спеціальностями: 14.01.01 – акушерство та гінекологія; 14.01.22 – стоматологія. У 2017 році захищено 2 кандидатські дисертації за спеціальністю 14.01.22 - стоматологія. Зараз на розгляді у спецраді знаходиться 7 дисертаційних робіт (6 - з акушерства та гінекології, 1 – зі стоматології).

За результатами наукових досліджень у 2017 році співробітниками академії опубліковано 2 720 наукових праць: 1 232 статті, з них 196 – за кордоном, 1 047 тез у вітчизняних збірниках та 265 тез з кордоном, 29 монографій, 67 підручників та посібників, 18 інформаційних листів, 3 методичних рекомендацій, отримано 61 охоронний документ (патентів, свідоцтв авторського права тощо), до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я за 2016 рік увійшло 13 нововведень та подано на 2017 рік 26 заявок.

Впроваджуються основні наукові розробки (деякі приклади):

- **«Гігієнічні аспекти питного водопостачання та наукове обґрунтування попередження ризиків для здоров'я сільського населення Дніпропетровської області»**, керівник - професор Шевченко О.А. Проведено соціологічне анкетне опитування міського та сільського населення різних областей України для отримання неупередженої оцінки стану та якості питної води, щодо заходів покращення водопостачання. Впроваджено методики оцінки неканцерогенних ризиків в умовах сільських населених пунктів, що дозволяє попереджувати ризик розвитку неканцерогенних захворювань, обумовлених водним шляхом передачі, сприяє заощадженню економічних втрат, обумовлених зростом захворюваності серед працездатного населення, оскільки підраховано, що економічні збитки завдяки захворюваності різними класами хвороб (органів кровообігу, травлення,

крові та імунної системи, інфекційних і паразитарних хвороб, тощо) сягають більше 450 млрд. гривень на рік.

- **«Профілактика й прогноз несприятливого перебігу інфекційно-запальних захворювань респіраторного й травного тракту у дітей»**, керівник-професор Абатуров О.Є. Розроблена проста математична модель прогнозу розвитку гострого обструктивного бронхіту, що дозволяє виявити дітей раннього віку, які мають високий ризик формування бронхообструктивного синдрому в перебігу інфекційного процесу та своєчасно провести превентивні заходи, що запобігають розвитку тяжкого плинного захворювання, сприяють скороченню термінів стаціонарного лікування та зменшують економічний збиток як окремим особам, так і суспільству в цілому.

- **«Удосконалення діагностики та прогнозування захворювань органів дихання у дітей в залежності від лікування та особливостей вигодовування»**, керівник-професор Ільченко С.І. Розроблено пристрій для визначення тиску повітря у дихальних шляхах людини (Патент № 101755, UA Україна, (51) МПК А01В5/08.), який використовується у дитячій пульмонологічній практиці для прогнозування ймовірності формування хронічного запального процесу в бронхах у дітей та підлітків зі схожими клініко-анамнестичними даними сприяє покращанню діагностики та первинної профілактики рецидивуючої та хронічної патології, зменшує ризик інвалідизації, витрати на лікування, поліпшує якість життя.

- **«Клініко-нейрофізіологічні особливості формування нейромедіаторних порушень в клініці нервових хвороб»**, керівник - д. мед. н., доцент Погорелов О.В. Вдосконалено пристрій для реабілітації паретичної кисті (Патент на корисну модель № 96708 Україна, МПК А61Н 1/00 та Патент на корисну модель № 97410 Україна, МПК А61Н 1/00), який дозволяє тренувати функцію флексорів і екстензорів пальців кисті, що є важливою умовою при парезах внаслідок інсультів, зменшити неврологічний дефіцит та ступінь інвалідизації хворих та кількість днів тимчасової непрацездатності.

- **«Розробка критеріїв медико-соціальної експертизи і реабілітаційного потенціалу хворих та інвалідів з наслідками пошкодження опорно-рухового апарату у поєднанні з соматичною патологією»**, керівник-професор Науменко Л.Ю. Розроблено шину для відновлення функції кисті (Патент 100442 Україна: МПК А61F 5/00), яка використовується для позиціонування та відновлення порушеної функції кисті при наслідках травм та при неврологічних захворюваннях, сприяє удосконаленню якості лікування хворих з порушенням функції кисті внаслідок спастичного парезу чи паралічу при післятравматичних контрактурах суглобів пальців кисті. Створено пристрій для лікування контрактур суглобів пальців кисті (Патент на корисну модель (Україна) № 107220 від 25.05.2016., Бюл. №10, 2016), який дозволяє скоротити терміни та поліпшити результати лікування у хворих із тяжкими артрогенними контрактурами проксимальних і дистальних міжфалангових суглобів кисті і з іншими наслідками травм цих суглобів в післяопераційному періоді для раннього відновлення рухів. Запропоновано пристрій для фасціотомії (Патент на корисну модель (Україна) № 107272 від 25.05.2016., Бюл. №10, 2016р.), що дає можли-

вість виконувати повноцінну, швидку фасціотомію без ризику пошкодження шкіри, підшкірної клітковини і м'язів ішемізованої кінцівки, уникнути розвитку післяопераційного некрозу і нагноєння тканин. Пристрій простий у виготовленні, відрізняється невеликою вартістю і може використовуватися в будь-якому хірургічному відділенні.

За підсумками виконання науково-дослідних робіт у 2017 році пропонуються **26** заявок на включення наукового повідомлення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я.

В структурі **науково-дослідного сектору** ДЗ «ДМА МОЗ України» на госпрозрахункових засадах функціонують чотири наукових лабораторії, атестованих за національними стандартами, в тому числі органами МОЗ України (Комітет з питань гігієнічного регламентування) та органами Держстандарту (ДП «Дніпростандартметрологія»), в яких виконуються науково-прикладні роботи: Санітарно-гігієнічна лабораторія Н-ВТК «Гігієніст», Санітарна лабораторія Н-ВТК «Профілактик», Н-ВТК «Придніпровський регіональний центр з питань еколого-гігієнічної та медико-біологічної оцінки промислових відходів», Санітарно-гігієнічна лабораторія Н-ВТК «Санітарна лабораторія Дніпропетровської медичної академії».

Протягом 2017 року **95 молодих вчених** та **418 студентів** академії брали участь у роботі різноманітних наукових конференцій (в тому числі міжнародних), зокрема у 27-му конгресі Європейського Респіраторного Товариства, 2-му Конгресі Європейської академії неврології, III Українському симпозиуму з біомеханіки опорно-рухової системи, XV з'їзді Товариства мікробіологів України, у конференції «Актуальні питання профілактики захворювань в Україні», у роботі пленуму акушерів-гінекологів України, XVIII Національному конгресі кардіологів України, V Національному з'їзді фармакологів України.

118 студентів академії стали призерами **студентських наукових форумів** різного рівня; **6 студентів** – переможці II етапу Всеукраїнських предметних олімпіад вищих медичних навчальних закладів, **4 студенти** – переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт.

Молоді науковці академії з-числа членів **Ради молодих вчених** постійно беруть участь у різноманітних конкурсах: призерами конкурсу молодих вчених імені професора В.М. Дзяка стали 1 асистент та 1 аспірант академії, лауреатами обласного конкурсу «Молоді вчені – Дніпропетровщині» - 8 осіб, лауреатами обласного конкурсу «Кращий молодий вчений» - 2 особи.

Пройшли **стажування** в закордонних клініках **12 молодих вчених** та **8 студентів** академії.

Молоді вчені активно беруть участь не лише в науковому, але й в соціальному житті академії та міста, відвідуючи будинки немовлят, будинки сиріт тощо. У 2017 році молоді науковці академії взяли активну участь у Третій благодійній виставці робіт вихованців будинку-інтернату для дітей, хворих на дитячий церебральний параліч.

У «Рейтингу університетів за показниками **Scopus 2017** року» (за даними Видавничої служби «УРАН», на замовлення *Освіта.ua*) ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» посідає **21 місце** (у 2016 році -23). Кількість публікацій - 265; h-індекс 23.

За даними системи «**Бібліометрика української науки**» у «Рейтингу наукових колективів України» ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» посідає загалом **14 місце** (у 2016 році - 44) (h-індекс = 59) і є **лідером серед медичних ВНЗ України**.

За даними цієї ж системи всього у реєстрі «Бібліометрика української науки» є 210 співробітників нашої академії (h-індекс вище трьох - у 57), серед яких лідером визначено Бондаренко І.М. (h-індекс = 43; h-індекс Scopus = 29). В **абсолютній першості вчених України** професор Бондаренко Ігор Миколайович посідає 24 місце.

Навчально-виховна та методична робота

Реалізація підготовки фахівців в академії спирається на нормативну базу функціонування системи вищої медичної освіти, що встановлює загальні принципи педагогічної діяльності і має на меті досягнення оптимального рівня упорядкування діяльності, в тому числі і в галузі вищої медичної освіти.

У Державному закладі «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» створена і успішно функціонує **система безперервної освіти** з трьома етапами: довузівським, вузівським та післядипломним.

Підготовка студентів у ДЗ «ДМА» в повному обсязі забезпечена законодавчо-нормативною документацією, передбачена стандартами вищої освіти, а саме освітньо-кваліфікаційними характеристиками, освітньо-професійними програмами, навчальними планами, розробленими на їх основі робочими навчальними планами, типовими навчальними програмами та робочими навчальними програмами дисциплін. При організації навчально-виховного процесу дотримано співвідношення між основними циклами підготовки, співвідношення навчального часу між циклами підготовки та відповідність змісту підготовки державним вимогам. При розробці робочих навчальних програм з дисциплін враховано потреби ринку праці та особистості майбутніх фахівців з урахуванням потреб держави.

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» вживає необхідні заходи щодо практичної підготовки спеціалістів. З цією метою впроваджуються навчальні плани, де навчальний час скорегований у бік посилення клінічної та профільної підготовки з позицій кваліфікаційних характеристик. На всіх кафедрах іспити та підсумкові контролю складаються виключно письмово з обов'язковим використанням тестів. У повному обсязі працює нова система оцінювання та контролювання якості проходження виробничої практики студентами на II-V курсах.

Студенти, інтерни академії щорічно складають **ліцензійні інтегровані іспити**, що проводить Центр тестування професійної компетенції фахівців при МОЗ України – «Крок-1», «Крок-2», «Крок-3», які є складовою частиною атестації фахівців. Постійна увага приділяється подальшому використанню об'єктивних методів контролю знань студентів на всіх курсах, перш за все під час підсумкових контролів: тестовий контроль, розробка контролюючих та навчальних комп'ютерних програм та інше. Належна увага приділяється економічному та правовому навчанню майбутніх спеціалістів. У лекційному курсі реалізується принцип проблемного навчання.

Атестація випускників проводиться у формі стандартизованого тестового і практично-орієнтованого іспитів, а саме ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2», який вимірює показники якості загальної лікарської підготовки - фахові компоненти повної вищої освіти і визначає рівень професійної компетентності, необхідний для присвоєння кваліфікації фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, та практично-орієнтованого іспиту, який перевіряє готовність випускника здійснювати на реальному об'єкті майбутньої професійної діяльності (людина) або на моделі такого об'єкта (фантом, муляж, ситуаційне завдання тощо) виробничі функції, які неможливо оцінити методом стандартизованого тестування.

У 2017 році для студентів і викладачів розроблено та оновлено **методичні матеріали** до практичних, лабораторних, семінарських занять та самостійної роботи на всіх курсах. Створені і підготовлені інформаційні та методичні матеріали для викладачів і студентів медичних факультетів.

Активно працює **навчально-науковий відділ незалежного тестування** знань студентів, моніторингу якості освіти з метою поліпшення якості підготовки студентів та удосконалення внутрішньої системи її контролю.

З метою підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 1.» з 2014 року було запроваджено проведення підсумкового модульного контролю на зразок комплексного іспиту з фундаментальних дисциплін: анатомія людини та гістологія; біохімія та нормальна фізіологія; патоморфологія, патфізіологія, мікробіологія. На протязі 2016-2017 навчального року відділом незалежного тестування знань студентів було удосконалено процедуру проведення підсумкового модульного контролю і **вперше** з метою підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 2.» проведено підсумковий модульний контроль (типу комплексного тестового іспиту) для студентів 5 курсу «Лікувальна справа» з дисциплін: внутрішня медицина, педіатрія, дитячі інфекційні хвороби та хірургія, дитяча хірургія, акушерство та гінекологія.

Функціонує та удосконалюється **рейтингова система оцінки знань та умінь студентів**. Також в академії для організації та порядку проведення комплексних контролів знань студентів створені діючі робочі групи з числа досвідчених та відповідальних викладачів академії. Були проаналізовані результати рейтингу діяльності академії за 2016 році. Визначені сильні та слабкі сторони діяльності академії, що дає можливість скоригувати перспективний план розвитку академії для забезпечення належної якості підготовки

фахівців. За звітний період проведена перевірка діяльності академії за всіма напрямками діяльності Державною інспекцією навчальних закладів. За результатами перевірки розроблено та затверджено наказом по академії план заходів по усуненню зауважень комісії, який реалізується

Для підвищення якості практичної підготовки студентів та лікарів-інтернів в академії діє **наскрізна програма засвоєння практичних навичок** відповідно до державних стандартів медичної освіти. Частина практичних занять, особливо на старших курсах та з лікарями-інтернами, проводиться на базах центрів первинної медико-санітарної допомоги м. Дніпро та області у відповідності до укладених угод про співробітництво з ДОЗ Дніпропетровської ОДА. Професійна практична підготовка студентів здійснюється на практичних заняттях на кафедрах і на клінічних базах, а також в період проходження виробничої практики. Якість засвоєння практичних навичок фіксується в індивідуальному плані практичної підготовки студентів II-VI курсів. Індивідуалізація навчання студентів забезпечується на практичних заняттях шляхом надання студентам робочих місць, індивідуальних завдань, які вимагають самостійного виконання, складання заключень, висновків та пропозицій, а також відпрацювання практичних навичок на симуляторах та фантомах в тренажерних класах, які постійно оновлюються та поповнюються. Кафедри проводять також заняття з розв'язання ситуаційних задач, що мають зв'язок з практикою, тобто, з реальною дійсністю, курацією хворих, виконанням медсестринських та лікарських маніпуляцій.

Виконання державних освітнянських програм підготовки фахівців в академії здійснюється завдяки поетапній системі безперервної медичної освіти. До цієї системи входять:

- підготовче відділення
- підготовка фахівців:
 - підготовка **бакалаврів** в галузі знань **22 Охорона здоров'я** за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія;
 - підготовка **магістрів** в галузі знань **22 Охорона здоров'я** за спеціальностями: 221 Стоматологія, 222 Медицина, 226 Фармація, промислова фармація, 227 Фізична терапія, ерготерапія;
 - підготовка **докторів філософії** в галузі знань **09 Біологія** за спеціальністю 091 Біологія

та в галузі знань **22 Охорона здоров'я** за спеціальностями: 221 Стоматологія, 222 Медицина, 227 Фізична терапія, ерготерапія; 228 Педіатрія; 229 Громадське здоров'я;

- підготовка спеціалістів, що завершують навчання:
 - в галузі знань **1201 Медицина** за спеціальностями: 7.12010001 «Лікувальна справа»; 7.12010002, «Педіатрія»; 7.12010003, «Медико-профілактична справа»; 7.12010005, «Стоматологія»,

- в галузі знань **1202 Фармація** за спеціальністю 7.12020101 Фармація; 7.12020102 «Клінічна фармація»

- післядипломна підготовка (інтернатура), післядипломна підготовка та перепідготовка.

Післядипломне навчання. Первина спеціалізація (інтернатура) лікарів-інтернів здійснюється за 28 спеціальностями на базі факультету післядипломної освіти. Їх навчання проводиться на 27 кафедрах академії під керівництвом висококваліфікованих викладачів. На даний час в академії зараховано і навчаються по бюджету 689 лікарів-інтернів та 321 лікар-інтерн за контрактною формою.

Підвищення кваліфікації лікарів. Слухачі проходять на кафедрах факультету післядипломної освіти за 32 спеціальностями. У 2017 року на циклах тематичного вдосконалення, стажування та ПАЦ свою кваліфікацію підвищили понад 4 500 лікарів. Крім того, 201 особа навчалася на циклах спеціалізації за зверненням Департаментів охорони здоров'я Дніпропетровської та Кіровоградської областей.

У 2017 році на кафедрі психіатрії ФПО велику потребу серед лікарів-психіатрів та медичних психологів придбав цикл тематичного удосконалення *«Актуальні питання психопатології, патофизиології та психокорекції осіб, які постраждали під час виконання обов'язків військової служби в Україні, а також біженців та переселенців із зон військових конфліктів»*, який був впроваджений ще у 2015 році. До того ж, на кафедрах сімейної медицини ФПО, сімейної медицини та педіатрії ФПО також впроваджені всі рекомендації МОЗ України щодо імунопрофілактики та боротьби з ВІЛ/СНІДом. На кафедрі медицини катастроф та військової медицини серед лікарів-інтернів та лікарів-слухачів особливу увагу приділяється належній підготовці з питань надання медичної допомоги при бойовій травмі.

Щомісячно проводиться економічне та правове навчання керівних працівників академії за розробленим планом, постійно діючі психолого-педагогічні семінари для молодих викладачів. Проводяться семінари, на яких професорсько-викладацьким складом розглядаються питання щодо удосконалення якості підготовки студентів академії. Кафедрою мовної підготовки розроблені та проводяться курси підвищення мовної майстерності для викладачів, які викладають англійською мовою.

Підвищення кваліфікації та перепідготовка професорсько-викладацького складу Академії у 2017 році проводилось на базах ФПК Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, Харківської медичної академії післядипломної освіти, на кафедрах Дніпропетровського національного університету та Запорізької медичної академії післядипломної освіти.

Кафедрою педагогіки, філософії та мовної підготовки Харківської медичної академії післядипломної освіти у 2017 році тричі були проведені виїзні курси педагогічного підвищення кваліфікації викладачів безпосередньо на базі ДЗ «ДМА».

За 2017 рік курси підвищення кваліфікації пройшли **102 особи**, зокрема: завідувачі кафедр, професори – 9 осіб; доценти кафедр - 33 особи; асистенти, викладачі кафедр – 60 осіб.

Бібліотечний фонд щорічно поповнюється новою навчальною літературою. Комплектування фондів скеровано на підвищення забезпеченості підручниками студентів; особлива увага приділяється придбанню підручників для англomовних студентів. У 2017 році було придбано 124 назви 7 474 примірники на суму 1 924 189 грн., в т.ч. для англomовних студентів: 24 назви 2 470 примірників на суму 630 970 грн.

Продовжувалась робота зі створення **електронного каталогу** (184 162 записів); **репозитарію ДМА** (2 058); електронної видачі документів (штрихковано літературу відділу навчальної літератури, відділу літератури іноземними мовами та присвоюються штрих-коди на всю нову літературу); оновлено **сайт бібліотеки**; студенти та викладачі мали можливість скористатися безкоштовним доступом до таких баз даних як Access Medicine, Web of Science, Dyna Med та інших баз в тестовому режимі.

Для покращення якості підготовки та перепідготовки фахівців проводилась робота по запровадженню **новітніх технологій навчання**. З цією метою у 2017 році придбано: 270 сучасних комп'ютерів, 30 ноутбуків, 40 принтерів, 30 багатофункціональних пристроїв формату А4 та А5 багатофункціональних пристроїв формату А3. Також було придбано 18 сучасних мультимедійних проекторів для розширення навчальних можливостей кафедр. З метою економії коштів академії для розмножувального центру було придбано сучасний лазерний, кольоровий багатофункціональний пристрій Xerox, який використовується для друку дипломів та додатків до дипломів, різноманітної академічної поліграфії.

Протягом 2017 року в академії проведена робота по створенню на базі **хмарної платформи Google персональних сайтів для кожної кафедри** учбового закладу у домені медичної академії. Це дозволило суттєво розширити можливості, щодо розміщення актуальної інформації та науково-методичних матеріалів. Продовжується розвиток та наповнення, як системи Moodle так і академічного репозитарію на базі Eprints.

Розпочато впровадження нової **системи електронного керування навчальним процесом**, що об'єднуватиме в одну систему навчальний відділ, деканати та кафедри. Дана система окрім іншого дозволить впровадити електронний журнал успішності студентів, що буде разом з електронним розкладом доступний для кожного студента академії у персональному кабінеті.

Шляхом створення та підтримки роботи власних кафедральних сайтів були створені мультимедійні бібліотеки для студентів, які підвищили зацікавленість та мотивацію студентів шляхом більшого залучення студентів у дисципліни, що вивчаються.

Рядом кафедр впроваджено інтелектуальне **он-лайн тестування** із залученням мобільних пристроїв студентів з використанням систем Socrative та систем власного виробництва. Системи використовувались для самостійної підготовки, контролю поточної успішності та для проведення підсумкових тестувань.

Лекції студентам читаються у лекційних аудиторіях, які оснащені сучасними засобами для демонстрації (в т.ч. переносними мультимедійними проекторами).

На кафедрах у навчальному процесі широко використовується **комп'ютерна техніка**. В академії функціонують 24 комп'ютерних класи. Загальна кількість комп'ютерів наразі складає 1142 одиниці. На кінець 2017 року додатково придбано сучасну комп'ютерну техніку у складі 270 комп'ютерів та 30 ноутбуків, які будуть розподілені по кафедрам та підрозділам академії, а також для створення нових і модернізації старих комп'ютерних класів. У навчальному процесі широко використовуються навчально-контролюючі комп'ютерні програми, мультимедійні навчальні посібники та підручники.

Групою тиражування відділу технічних засобів навчання (ТЗН) проводиться забезпечення підрозділів ДМА друкованою продукцією, а також підрозділів НДСу (Н-ВТК, ВТК). За 2017 рік було забезпечені відділи академії в друкованій продукції, копій в форматі А4 - більш ніж 260 тис примірників. Виконано послуги з тиражування та копіювання для підрозділів НДСу на суму: «Наука» - 12 694,85 грн. та «Курси» - 765,14 грн.

Щорічно тиражується журнал «Медичні Перспективи», 4 номери на рік - 164 010 копій в форматі А4.

Проводилися розрахунки технічних завдань для всіх підрозділів академії по закупівлі товарів з застосуванням **системи електронних закупівель «ПРОЗОРО»**, з придбання паперу, витратних матеріалів, запасних частин на рік для поточного ремонту; - складання звітів та списання витратних матеріалів.

Здійснювалася закупівля обладнання для розширення поліграфічних послуг, а саме друку дипломів, додатків до дипломів, сертифікатів для випускників академії.

По грудень 2017 року виробничо-трудовий колектив «Друкар» виконав платних поліграфічних послуг для населення і сторонніх організацій на суму - 66 170 грн.

Виконання програми **виховної роботи** у Державному закладі «ДМА МОЗ України» налагоджено у вигляді комплексної системи з виховання особистості та підготовки студентів до активного суспільного буття, в якому їм доведеться виконувати соціальні ролі громадянина, професіонала-трудівника, сім'янина, товариша. Традиційно в академії визначено головні напрямки гуманітарно-виховної роботи, серед яких: національно-патріотичне виховання, сприяння волонтерським ініціативам, організація культурного дозвілля, екологічне виховання, утвердження здорового способу життя через підтримку спортивних проєктів, створення умов для ефективної діяльності організацій студентського самоврядування.

Задля якнайкращого виконання завдань з виховної роботи в академії створена **Координаційна рада з питань гуманітарно-виховної роботи**. Координаційна рада систематично аналізує соціальні та світоглядні процеси у студентському середовищі з метою цілеспрямованої координації комплексу заходів з формування у студентської молоді духовної, правової, мовної, художньо-естетичної, трудової, екологічної та фізичної культури; створює організаційні передумови для активізації роботи підрозділів академії та за-

лучення студентів до активної участі в організації освітянських, наукових, громадських і культурних заходів.

Організація виховних заходів в академії відбувається з урахуванням таких нормативно-правових актів: наказ МОЗ України від 27.11.2008 р. № 687 «Про покращення виховної роботи у вищих медичних та фармацевтичних навчальних закладах I-IV рівнів акредитації, закладах післядипломної освіти, науково-дослідних установах і закладах охорони здоров'я», наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді», розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 р. № 1400-р «Про затвердження плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2016 рік», листа Інституту модернізації змісту освіти МОН України від 25.07.2016 №2.1/10-1828 «Про методичні рекомендації з питань організації виховної роботи у навчальних закладах у 2016/2017 навчальному році», лист Міністерства освіти і науки України від 07.10.2016 № 1/9-542 «Щодо застосування державної мови».

Відповідно до комплексного плану заходів з виховної роботи в академії щорічно планується виконання від 250 до 300 заходів. Проте, слід відзначити, що це досить умовна цифра. Це пов'язане, передусім, з тим, що чимала кількість заходів проводиться не одноразово, а декілька разів протягом року. Саме за ініціативою викладачів і студентів здійснюється низка заходів, які не були попередньо заплановані. Серед таких заходів, приміром, було проведення флешмобу «Наймасовіше виконання студентського гімну Гаудеамус з нагоди 100-річчя від заснування Дніпропетровської медичної академії», який відбувся 30 листопада 2016 року за участю близько 2500 вітчизняних і іноземних студентів нашої академії і який було внесено до **Національного Реєстру рекордів України**.

З метою популяризації **державних символів** України, утвердження в свідомості студентів **патріотичних цінностей** і поваги до **культурного та історичного минулого** України в академії протягом року відбуваються такі заходи: вікторина-конкурс серед студентів I курсу на знання історичних фактів про державні символи України і відкриті лекції «Історія українського прапора», «Автор українського гімну – Павло Чубинський» з переглядом фільму «Українська символіка. Гімн»; на базі кабінету українознавства проводиться традиційний круглий стіл «Свята спадщина. державні символи України»; деканати у співпраці з Радою студентів і профкомами співробітників і студентів організовують покладання квітів до пам'ятників, пам'ятних знаків та місць поховань видатних діячів українського державотворення, борців за незалежність України у XX столітті, загиблих учасників Революції Гідності, учасників антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях; в бібліотеці академії постійно діють книжкові виставки з темами «Державна символіка України», «З історії державних символів України», «Українська держава: історія і сучасність».

Щороку в академії урочисто згадують **Великого Кобзаря**. Упродовж місяця студенти у співпраці з викладачами традиційно готуються, заздалегідь продумують концепцію свята. Тематичні зустрічі проходять в усіх групах I та II курсів, і, таким чином, вони

відзначалися розмаїттям підготовленого матеріалу: вірші Т.Г.Шевченка та про Шевченка, цікаві факти про його життя, доповіді про його літературну та художню спадщину, про феномен митця. В академії також щорічно у березні відбувається студентська науково-практична конференція «Шевченківські читання».

В межах національно-патріотичного виховання велика роль приділяється урочистостям до **Дня Соборності України**. Наприклад, у 2016-2017 н.р. для студентів усіх факультетів проводилися: відкрита лекція «Єднаймося заради Незалежності!» (протягом січня – лютого); проект «Відкриваємо Україну!»: круглий стіл з темою «Осмислення єдності українського народу – один з кроків до закінчення війни в Україні» (20.01.2017); студентська науково-практична конференція «Соборність України: історія та сучасність» (10.01.2017); протягом грудня-січня здійснювалась щорічна культурно-просвітницька акція «Єднаймося, Україно!» з підготовки інформаційних блоків, присвячених об'єднанню Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки. Найцікавіші роботи було представлено на конференції.

Окремої уваги заслуговує популярна серед студентів традиційна Всеукраїнська науково-практична конференція «Лешко-Попелівські студії» з темою «Гуманістична місія медицини в Україні та світі», яка відбувається в академії щорічно у грудні. В конференції беруть участь студенти з усіх вищих медичних навчальних закладів України. За результатами конференції для студентів безкоштовно видано збірку наукових студентських робіт.

Ефективність **патріотичного виховання** значно підсилюють спільні відвідування викладачів і студентів місць історичних подій і історико-краєзнавчих музеїв, які відбуваються протягом навчального року.

Надзвичайно важливим і нагальним для розвитку національної самосвідомості є відновлення роботи військової кафедри. З вересня 2016 року розпочато навчання для студентів 4 курсу за програмою підготовки офіцерів запасу. Після проходження повного курсу військової підготовки, складання випускного іспиту і Військової присяги на вірність українському народові студенти атестуються до офіцерського складу. За відгуками студентів відновлення військової підготовки є вкрай цікавим і актуальним для них.

До 100-річчя академії було проведено конкурс поетів у таких номінаціях «Батьківщина», «Alma Mater», «Лірика», «Лабіринти життя», «Пошук істини». За ініціативою ректорату найкращі вірші опубліковано у збірці студентської поезії «З любов'ю в серці...».

Участь у Всеукраїнських і регіональних **екологічних програмах** («Дніпропетровська обласна комплексна програма (стратегія) екологічної безпеки та запобігання змінам клімату на 2016-2025 роки», Регіональна програма «Питна вода Дніпропетровщини» на 2006-2020 роки, тощо) та осередком **екологічного виховання** та освітянських заходів екологічного спрямування в ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» традиційно є діяльність, насамперед, співробітників кафедр гігієнічного профілю. Для здійснення ефективного **еколого-гігієнічного моніторингу** якості довкілля та виробничого

середовища кафедри гігієни та екології, загальної гігієни мають 4 спеціалізовані лабораторії, які атестовані у ДП «Дніпростандартметрологія», а НВТК «Експертиза» - єдина серед медичних ВУЗів (керівник – проф. Буряк Л.І.) атестована за системою якості ISO 9000. На кафедрі гігієни та екології ДЗ «ДМА» активно працює акредитований МОЗ України «Придніпровський регіональний центр з питань еколого-гігієнічної та медико-біологічної оцінки промислових відходів».

Для вдосконалення **викладання медичної екології** та екологічного виховання у поточному навчальному році видано 3 навчальних посібника (2 – з грифом МОН України та 1 – з грифом ЦМК ДЗ «ДМА»):

1. Медична екологія / М.П. Гребняк, С.А. Щудро, Т.А. Головкова, Р.А. Федорченко // Рекомендовано МОН України як навч. посібник для студентів ВНЗ III-IV рівнів акредитації (лист № 1/11- 5249 від 21.04.2016 р.- Дн.: «Акцент», 2016 – 484с.
2. Medical ecology in terms, schemes, tables and tests / Grebnyak M.P., Shchudro S.A. et all. (*protoc. № 1/11-4349 from 05.05.2017*).- Dnipro: Accent PP, 2017- 204 p.
3. Guideline for pract. training "Hygiene and Ecology" for 6 courses students of Intern. Fac. Specialty "Gen. Med." / Рублевська Н.І., Шевченко О.А. и др.//Навч.посібник для англ. ст-тів, затвердж. ЦМК та Вченою Радою ДЗ «ДМА МОЗ У».-Дн., 2017.-183 с.

З метою поширення **екологічних знань та екологічної свідомості** серед громадськості, підприємців та інших верств населення Дніпропетровської області, зав. кафедрою загальної гігієни професор Білецька Е.М. (член науково-технічної екологічної ради при департаменті екології і природних ресурсів Дніпропетровської ОДА) прийняла участь у створенні Асоціації громадського здоров'я України та Асоціації Мікроелементологів України, де є членом Правління. У 2017 році співробітники кафедр гігієнічного спрямування здійснювали пропаганду та поширення еколого-гігієнічних знань (регулярно виступаючи з доповідями, лекціями) серед людей похилого віку у рамках проекту Дніпропетровської міської ради для літніх людей «**Університет золотого віку**».

Формуванню соціально значущої ініціативності сприяє залучення студентів до **волонтерських ініціатив**. Активність студентів академії у волонтерських ініціативах завжди викликає повагу і гордість, що наша молодь не залишається байдужою до чужого болю. Волонтерські акції у дитячих будинках, геріатричному і соціальних центрах м. Дніпра, благодійні ярмарки, масштабні донорські акції, допомога у придбанні необхідних препаратів – все це вже стало стилем життя для багатьох студентів.

Так, приміром, 17 лютого 2017 року студенти і викладачі академії організували волонтерську акцію з допомоги і підтримки бійців Збройних сил України, які постраждали під час боїв поблизу Авдіївки і перебувають на лікуванні у військовому шпиталі м. Дніпро. Зокрема, 50 студентів здали кров для бійців в КЗ «Дніпропетровська обласна станція переливання крові» і розробили графік донорських ініціатив на найближчі місяці. Окрім цього, студенти і викладачі на власні кошти регулярно здійснюють закупівлю медичних препаратів, в яких виникла необхідність, для лікування поранених. Це вкотре пі-

дтверджує той факт, що професія лікаря завжди нерозривно пов'язана з волонтерською діяльністю і допомогою людям.

Студентські роки надають можливість набути досвід не тільки у навчанні. Кожен студент нашої академії може удосконалити свої здібності, або навчитися вокальному мистецтву, художньому читанню, танцям в Студентському клубі.

Завдяки зусиллям **студентського клубу**, студентів і викладачів наша Академія щорічно посідає призові місця у Міському конкурсі молодіжної творчості «Студентська весна». Приміром, у 2017 році академія посіла почесне II місце і отримала нагороду у розмірі 20 000 грн. від організаторів свята – міської державної ради м. Дніпра. Нагородні кошти за рішенням Ради студентів спрямували на оновлення творчих костюмів у студентському клубі. Щорічний Міський фестиваль студентської самодіяльності «Студентська весна» завжди мав і матиме надалі особливе значення для нашої студентської молоді, оскільки надає можливість майбутнім лікарям заявити про себе, окрім свого професійного потенціалу продемонструвати власну творчу обдарованість.

Результатом спільних зусиль викладачів і студентів стала перемога на престижному міжнародному конкурсі. У квітні 2017 року Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» виборов високу нагороду на VIII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2017»: **золота медаль** у номінації «Інноваційні підходи в закладах освіти до процесу формування творчої особистості та виховання громадянина-патріота».

Мовою викладання у студентів I медичного, II медичного та стоматологічного факультетів є **державна українська мова**. Студенти I та II міжнародних факультетів навчаються англійською, українською та російською мовами.

Згідно з наказом МОН України від 18.08.2016 № 997 студенти міжнародних факультетів вивчають дисципліну «Українська мова як іноземна». У рамках виконання вказаного наказу видано навчальний посібник «Вступний фонетичний курс з української мови для студентів-іноземців (медико-біологічний профіль)».

У навчальному закладі викладаються **англійська, німецька, французька** мови для студентів I, II медичних та стоматологічного факультетів. Для ефективного вивчення іноземних мов на кафедрі мовної підготовки працюють 2 комп'ютерних класи з відповідним програмним забезпеченням. До програм з дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» включено теми із вивчення медичної термінології та специфічних синтаксичних конструкцій.

З метою покращання рівня викладання профільних дисциплін англійською мовою працюють 6 груп поглибленого вивчення англійської мови **для науково-педагогічних працівників**. У рамках запровадження французької мови як мови викладання розпочали роботу курси **французької мови** (сформовано 3 групи слухачів).

Лікувально-профілактична робота

Лікувальна робота є надзвичайно важливим напрямком діяльності академії. В першу чергу це стосується кафедр клінічного профілю. Мета лікувальної роботи клінічних кафедр ДЗ «ДМА» – організація теоретичної і практичної підготовки тих, хто навчається на клінічних кафедрах, впровадження в практичну охорону здоров'я передового досвіду по забезпеченню здоров'я населення, створення умов для підвищення кваліфікації і перепідготовки медичних кадрів.

У своїй діяльності лікувальний відділ керується низкою нормативних документів, зокрема: «Положенням про клінічний лікувально-профілактичний заклад охорони здоров'я», Статутом ДЗ «ДМА», «Положенням про лікувальну роботу клінічних кафедр ДЗ «ДМА», що було розроблено з метою удосконалення організації виконання лікувальної роботи співробітниками клінічних кафедр, взаємодії академії з установами, що здійснюють медичну діяльність, на базі яких розташовані клінічні кафедри.

Співпраця з практичними закладами охорони здоров'я у 2017 році виконувалась на підставі договорів про спільну діяльність кафедр та лікувально-профілактичних закладів, співробітниками 42 клінічних кафедр та 2 кафедр спеціального (клінічна фармакологія, фармація та клінічна фармація) профілю.

Спільна лікувально-профілактична робота виконується на базі 61-го лік.-профіл. закладу м. Дніпро та області, з яких 38 - являються клінічними базами, затвердженими наказами МОЗ України, а також на базі Медичного центру академії та її відокремленого структурного підрозділу «Клініка медичної академії». Щоденно 519 співробітників ДЗ «ДМА» проводять лікувальну роботу: ведуть курацію хворих, консультують, виконують операції, приймають пологи тощо. Це висококваліфіковані спеціалісти, 83,3% із них мають вищу (71,7%) та першу (11,6%) лікарські категорії.

На клінічних кафедрах ДЗ «ДМА» працюють 96 докторів і 293 кандидати медичних наук.

Співробітниками ДЗ «ДМА МОЗ України» за 2017 рік виконано значний **обсяг лікувально-консультативної роботи**: проліковано 64 325 хворих. Збільшився обсяг пацієнтів, що були консультованими (в стаціонарі – 96 751 хворих, у поліклініці – до 68 823 хворих) співробітниками академії, прийнято пологів – 455. Що стосується оперативного навантаження, то у 2017 р. професорсько-викладацьким складом ДЗ «ДМА» виконано 17 709 оперативних втручань. Зроблено 788 виїздів по лінії санітарної авіації, де було оглянуто 644 хворих.

Професорсько-викладацький склад клінічних кафедр бере участь в розробці і реалізації програм розвитку практичної охорони здоров'я, забезпеченні санітарно-епідеміологічного благополуччя, профілактики захворювань, а також в санітарно-гігієнічній освіті населення.

Співробітники академії беруть активну участь у засіданнях колегій міського департаменту охорони здоров'я та департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА,

нарадах з питань охорони здоров'я, селекторних нарадах та колегіях МОЗ України.

Спільна лікувально-профілактична робота кафедр академії та закладів охорони здоров'я області і міста розглядалася у квітні місяці на розширеному засіданні Вченої Ради ДЗ «ДМА» за участю керівників клінічних лікувальних закладів.

ВСП «Клініка медичної академії» є структурним підрозділом ДЗ «ДМА».

Ліжковий фонд стаціонару складає 120 ліжок: терапевтичне відділення - 40 ліжок, неврологічне - 40 ліжок, ендокринологічне - 40 ліжок. На базі клініки розміщені кафедри: ендокринології, неврології та офтальмології, хірургічної та ортопедичної стоматології. Потужність поліклініки 170 відвідувань у зміну, у т.ч. 70 - у стоматологічному відділенні. Заклад має усі правово-установчі акти: акредитацію, ліцензовано усі види діяльності, а лабораторію атестовано.

Основні показники діяльності стаціонару задовільні, з тенденцією до покращання, та відповідають середнім по області та країні за результатами 2016-2017 р. У відокремленому підрозділі «Клініка медичної академії» ДЗ «ДМА МОЗ України» було проконсультовано 61 890, проліковано 3 704 хворих; виконано 1 427 операцій, проведено 12 162 діагностичне дослідження.

Медичний центр ДЗ «ДМА» є структурним підрозділом академії. Ліцензію отримано на медичну практику з 14 лікарських спеціальностей та 3 спеціальностей молодших спеціалістів з вищою медичною освітою: сестринська справа, медична статистика, стоматологія. У 2017 році лікарями центру надано 4 000 консультацій, проведено 1 079 діагност. досліджень. Лікарями-стоматологами Центру надано стоматологічну допомогу 3 035 пацієнтам, виконано 773 оперативних втручань.

У 2017 році спільно з Дніпропетровською Обласною Радою, ДЗ ДМА (координатор проекту), за підтримкою Департаменту охорони здоров'я Дніпропетровської ОДА було сплановано і реалізовано проект щомісячної **інтернет-конференції** (безпосередня участь професорів та доцентів академії) щодо навчання, консультації **сімейних лікарів області** з актуальних питань надання медичної допомоги населенню, яке вони обслуговують. Програма включала актуальні питання щодо ролі та рівня компетентності сімейних лікарів при наданні медичної допомоги кардіологічним та онкологічним хворим, хворим з депресивними розладами, особам з посттравматичними стресовими розладами, хворим з ЦД та патологією ОРА, надання мед. допомоги хворим дітям та інше. Участь в роботі інтернет-конференцій дає можливість сімейним лікарям отримати інформацію, яка допоможе їм приймати вірні рішення при наданні мед. допомоги конкретному хворому.

Позитивний вплив на показники здоров'я населення м. Дніпро та області має робота **спеціалізованих центрів на базі кафедр**. Спільними зусиллями обласного та міського департаментів охорони здоров'я, клініками академії організовані і функціонують 59 спеціалізованих медичних центри.

Велика кількість викладачів ДЗ «ДМА» працюють **позаштатними спеціалістами** структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, міських, державних. Спів-

робітники академії брали участь у розробці моделі бюджетно-страхового фінансування охорони здоров'я, моделі реорганізації первинної допомоги, розроблено проект впровадження сімейної медицини, розроблені медичні стандарти, необхідні для впровадження страхової медицини.

Велику увагу приділяли питанню створення співробітниками академії та після видання Укрмедпатентінформом впровадженню методичних рекомендацій та інформаційних листів з лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, включених у Галузевий реєстр нововведень МОЗ України. Створено і активно працює сектор медичної інформаційної аналітики, який здійснює взаємодію вчених академії з Українським інститутом науково-технічної і економічної інформації а також Українським центром наукової медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи.

Участь співробітників та студентів академії щодо **підтримки поранених солдат із зони АТО**. Дніпропетровська область безпосередньо межує з територією, на якій проводиться антитерористична операція, тому з травня 2014 року область першою розпочала прийом поранених, травмованих та хворих військовослужбовців, цивільних осіб – учасників антитерористичної операції. Медична допомога надається в 7 лікувально-профілактичних закладах та одному військовому госпіталі, що є клінічними базами Дніпропетровської медичної академії. З початку надходження поранених, травмованих та хворих учасників АТО до лікувально-профілактичних закладів області всього надано медичну допомогу – 7 755 особам, прооперовано 3 199 чоловік. За 2017 рік надано медичну допомогу – 1050 особам, прооперовано 394 чоловіка. Комісією медико-соціальної експертизи оглянуто 1 266 учасників АТО.

У **Дніпропетровському військовому госпіталі ВЧ-А 4615**, при наданні допомоги приймають участь **співробітники кафедр** медицини катастроф та військової медицини, психіатрії, терапії та хірургічної стоматології, імплантології та парадонтології. Восени 2017 року спільними зусиллями відкрито стоматологічне відділення, де встановлено 6 стоматологічних установок, на яких протягом 4 місяців 2017 року надано стоматологічну допомогу біля 700 військовослужбовцям.

В 2017 році подовжено надання **соціальної медичної допомоги** лікарями-фахівцями Мед. центру академії (*терапевт, невропатолог, кардіолог, гастроентеролог, психіатр, травматолог-ортопед, офтальмолог, ендокринолог*) соціально незахищеним хворим та бійцям АТО (близько 340 осіб), які лікуються в санаторії «Новомосковський».

23 кафедри ДЗ «ДМА МОЗУ» затверджені **клінічними базами Державного Експертного (фармакологічного) Центру (ДЕЦ) МОЗ України** з клінічної апробації лікарських засобів (ЛЗ). Керівники та відповідальні виконавці цих баз беруть участь у регулярних школах-нарадах, що проводяться Центром з організаційно-правових та етичних питань проведення клінічних досліджень, відповідно до міжнародних вимог, з одержанням GCP сертифікатів ДЕЦ МОЗ України. Регіональним відділенням Центру, який очолює професор В.Й. Мамчур, продовжується робота по моніторингу (фармнагляд) побічних

ефектів ЛЗ, що використовуються для лікування і профілактики у лікувальних закладах області.

Значний внесок одержано при **впровадженні програм** «Здоров'я людей похилого віку», «Поліпшення медичного обслуговування сільського населення», «Туберкульоз», «Профілактика та реабілітація серцево-судинної патології», створення «Астмо-школи» та ін. У цьому ж аспекті значним вкладом була також участь академії у проведенні «Днів здоров'я» у м. Дніпро та області.

Проводяться спільні розробки та виконання програм: «Здоров'я дітей та матерів Дніпропетровщини»; «Цукровий діабет», «Профілактика та лікування серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань», «Протидія поширенню інфекційних соціально-небезпечних захворювань», «Онкологія», «Регіональна програма імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб». Продовжується щорічна регіональна програма ДОЗ ДОДА м. Дніпро «Профілактика ВІЛ-інфекції (СНІДу)».

В області реалізується Програма «Здоров'я населення Дніпропетровщини на 2015-2019 роки», яка затверджена Рішенням ДОР від 05.12.2014 № 586-28/VI. Програма передбачає забезпечення вільного доступу до консультування та безоплатного тестування на серологічні маркери ВІЛ в першу чергу груп ризику, створення умов для отримання лікування, догляду та підтримки.

У Дніпропетровській медичній академії значна увага приділяється **первинній профілактиці хвороб серед співробітників та студентів**: поточній вакцинації, консультаціям з психологічних проблем в психофізіологічній лабораторії, оздоровленню на базі спортивного комплексу та спортивно-оздоровчому таборі, проведенню спортивно-масових заходів.

Головною задачею профілактичного напрямку є щорічна диспансеризація, яка дозволяє найбільш ефективно впливати на показники здоров'я співробітників. З метою покращення роботи по охороні здоров'я співробітників академії, профілактики, своєчасного виявлення та лікування захворювань, на базі відокремленого підрозділу «Клініка ДМА», згідно Наказу по ДЗ «ДМА», проводиться диспансеризація співробітників та профмедогляд співробітників, які працюють у шкідливих умовах.

Отже, підсумовуючи, можна сказати, що маючи такий потенціал і великий досвід, ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» може суттєво впливати на стабілізацію та покращення основних показників здоров'я населення регіону.

Міжнародна діяльність

Одним з найбільш актуальних напрямків діяльності академії є **міжнародна діяльність**. Її успіх сприяє спілкуванню з іноземними колегами з питань медичної освіти, прогресивних напрямків у лікуванні тих чи інших хвороб, наукових досліджень. Саме це надає можливість студентам та співробітникам академії відчувати себе невід'ємною часткою всесвітньої медичної громади.

Головним видом діяльності є підготовка іноземних фахівців – навчання слухачів підготовчого відділення, студентів та післядипломна освіта. Академія готує лікарів для більш ніж **46 країн** світу. В академії активно функціонує міжнародний відділ. Одним з головних напрямів роботи міжнародного відділу академії є робота по залученню до співпраці нових партнерів та збільшенню контингенту іноземних студентів. Найбільш широко представництво мають громадяни країн: Індія, Йорданія, Ізраїль, Марокко, Єгипет, Туніс, країни колишнього СНД тощо. Процес рекрутизації іноземних громадян на навчання в ДЗ «ДМА» забезпечують **20** суб'єктів підприємницької діяльності. Зростання контингенту полягає в активізації роботи зазначених суб'єктів, залучення до співпраці нових фірм, а також опрацювання механізмів індивідуального запрошення іноземних громадян, взаємодії з громадськими організаціями іноземних студентів. Щорічно надається інформація про освітні послуги академії до Державного центру міжнародної освіти МОН України для розповсюдження у довідниках за кордоном. Міжнародний відділ забезпечує рекламно-інформаційну діяльність.

16-18 березня 2017 року в Києві проходили під патронатом МОН України та Академії педагогічних наук України широкомасштабні заходи в галузі освіти: VIII Міжнародна виставка **Сучасні заклади освіти-2017** і **IV International exhibition World Education 2017**. ДЗ «ДМА МОЗ України» під безпосереднім керівництвом ректора вкотре виборола в номінації «Наукові досягнення» високе звання переможця рейтингового конкурсу – **ГРАН ПРІ Лідер наукової та науково-технічної діяльності** та була нагороджена золотою медаллю за конкурсну роботу в номінації «Інноваційні підходи в закладах освіти до процесу формування творчої особистості та виховання громадянина-патріота».

Академія взяла участь у Міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті – 2017», який відбувся 24-26 жовтня 2017 р. в м. Києві за підтримки МОН України та Національної АПН України. В цьому році академія отримала **золоту медаль** в номінації «Інновації в діяльності вищого навчального закладу з інтернаціоналізації освіти та науки». Навчальний посібник «Педіатрія» для студентів-іноземців 6-го курсу «Selected lectures on pediatrics» за науково-практичні досягнення в освіті удостоєний звання лауреату конкурсу у номінації «Електронний освітній ресурс».

Академія має **17 угод на співпрацю** з зарубіжними вищими медичними навчальними закладами та лікувальними установами.

Академія підтримує академічну мобільність студентів та викладачів (внутрішню та міжнародну), що надає можливість приймати участь у стажуваннях, наукових конференціях, конгресах.

Виконання державного замовлення

В даному розділі наводиться дані щодо виконання державного замовлення та договірних обов'язків на прийом, навчання, випуск, підвищення кваліфікації та перепідготовку фахівців практичної охорони здоров'я наукових та науково-педагогічних кадрів.

Проектні показники обсягу прийому та випуску ДЗ «ДМА» за державним

замовленням на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних кадрів, підвищення кваліфікації у 2017 р. представлено у табл. 1.

Таблиця 1

Обсяги прийому та випуску на місця держзамовлення у 2017 р.

Спеціальність (код), вид підготовки (підвищення кваліфікації)	Обсяг прийому		Обсяг випуску	
	код	осіб	код	осіб
Медицина	222	min 360 max 390		
Фізична терапія, ерготерапія	227	10		
Лікувальна справа	7.12010001	-	7.12010001	274
Педіатрія	7.12010002	-	7.12010002	96
Стоматологія	7.12010005	-	7.12010005	4
Аспірантура	-	17	-	14
Магістратура	-		-	8
Клінічна ординатура	-	18	-	15
Підвищення кваліфікації	-	3819	-	3819
Інтернатура	-	345	-	300

У 2017 році прийнято на навчання **1106 осіб**, з них за державним замовленням - **350** особи, 153 - на контрактній основі та **603** іноземних громадян (табл. 2).

Таблиця 2

Зведені відомості про результати прийому до ДЗ «ДМА» у 2017 р.

	222 Меди- цина	221 Стомато- логія	226 Фармація, пром. фармація	227 Фізична терапія, ерготерапія	Всього
Вітчизняні (бюджет)	343	-	-	7	350
Вітчизняні (контракт)	48	76	9/4з	16	153
Іноземні громадяни	412	148	43		603
Всього по ВНЗ	803	224	56	23	1106

Данні про подання заяв і зарахування абітурієнтів пільгових категорій на місця держзамовлення у 2017 р. надано у табл. 3

Таблиця 3

Подання заяв і зарахування абітурієнтів пільгових категорій на місця держзамовлення у 2017 р.

Категорія	Подано заяв (n=2109)		Зараховано (n=350)	
	абс.	%	абс.	%
За квотою, з них:	7	0,33%	5	1,43%
- сирота / без піклування батьків	4	0,19%	4	1,14%
- мають захворювання, без ЗНО	1	0,14%	1	0,29%
Спеціальні умови, з них:	41	1,94%	30	8,57%
- інваліди I-II гр., дитина-інвалід	12	0,57%	9	2,57%
- діти учасників бойових дій (АТО)	11	0,52%	8	2,29%

- відп. ЗУ «Про підвищення престижності шахтарської праці»	18	0,85%	13	3,71%
--	----	-------	----	-------

В академії станом на 01.01.2018 **навчається 5115 студент, з них 2405 за держзамовленням; 956 на госпрозрахунковій основі, 1754 іноземних студентів** (Табл. 4).

Таблиця 4.

Кількість осіб, що навчаються за спеціальностями

Спеціальність	Всього	в т.ч.		
		бюджет	контракт	іноземні
- медицина / лікувальна справа	3607	1996	352	1259
- стоматологія	808	14	396	398
- педіатрія	329	310	19	-
- медико-профілактична справа	81	78	3	-
- фармація (в т.ч. заочна)	162 (в т.ч.18)	-	69 (в т.ч.18)	93
- клінічна фармація (заочна)	105 (в т.ч.99)	-	101 (в т.ч.95)	4 (в т.ч.4)
- ерготерапія	23	7	16	-
Всього: - студентів	5115	2405	956	1754
(в т.ч. заочна)	117	-	113	4
Післядипломна освіта				
- курсанти	4718	3822	896	-
- інтерни	1007	686	321	-
- клінічні ординатори	174	34	14	126
- аспіранти(в т.ч. заочна)	76 (в т.ч.33)	50 (в т.ч.14)	21 (в т.ч.18)	5 (в т.ч.1)

У 2017 році відбувся 97-й випуск спеціалістів. Всього **було випущено 772 фахівця, з них 366 за держзамовленням, 172 особи, які навчалися на госпрозрахунковій основі, 234 іноземних спеціалістів** (Табл. 5)

Таблиця 5

Випуск ДЗ «ДМА» 2016 / 2017 навчального року

Кваліфікація	Форма навчання		разом	(в т.ч. в лютому 2017 р. - 29: клін. фармац. заочна (в т.ч.2 іноз.ст.)
	бюджетна	контрактна		
в тому числі:				
- лікарів	366	352	718	в т.ч. 268 іноземні
- клінічних провізорів		30	30	в т.ч. 2 іноземні
- фармацевтів		24	24	в т.ч. 14 іноземні
Всього:	366	406	772	

Всього з дня заснування ДЗ «ДМА» **випущено 54 984 спеціалістів**, в т.ч.: лікарів – 54 121; клінічних провізорів (з 2006 р.) – 377; провізорів (в т.ч. іноземних з 2013 р.) –

98; бакалаврів (з 1998 р. по 2012р.) – 242; молодших спеціалістів (з 2010 р. по 2013р.) - 146; іноземних студентів (з 1995 р.) – 1 855

Отже, державне замовлення та договірні зобов'язання з підготовки спеціалістів в ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України» виконані повністю – 100%.

Соціальний захист співробітників і студентів

В 2017 році 10 співробітників академії **оздоровлено** в санаторіях. В спортивно-оздоровчому таборі ДЗ ДМА «Здоров'я» оздоровлено 150 співробітників та членів їх сімей (в тому числі 32 дитини).

Адміністрацією академії в 2017 році надана **матеріальна допомога** співробітникам на оздоровлення на суму 3349,75 тис. грн. На преміювання співробітників витрачено 22 561,11 тис грн.

На преміювання аспірантів і клінічних ординаторів витрачено коштів на загальну суму 40 600 грн.

Проведена **традиційна спартакіада** серед співробітників по 6 видам спорту, в якій прийняло участь 183 співробітника.

На **спортивній базі академії** виділяється оптимальний час для проведення спортивно-масової роботи. Регулярно функціонують 5 груп здоров'я по різним видам спорту, на базах яких формувались збірні команди академії для участі у міжвузівській спартакіаді співробітників. Цим видом оздоровлення охоплено близько 500 співробітників.

Протягом п'яти останніх років на **спортивній базі** академії (плавальний басейн, фехтувальна зала, тренажерна зала, зала настільного тенісу) щосуботи з 10.00 до 14.00 проводиться день здоров'я співробітників та студентів. За 2017 рік співробітниками і студентами було здійснено понад 1000 відвідувань. Для занять спортом і фізичною культурою в академії функціонує сучасний спортивний цент: зали для гри в баскетбол, міні-футбол, волейбол, бадмінтон, зали настільного тенісу, для занять боксом, боротьбою, художньою та спортивною гімнастикою. Круглий рік функціонує відкритий спортивний майданчик та басейн. В період літніх канікул щорічно вже понад 50 років працює «під повну загрузку» спортивно-оздоровчий табір на 250 місць.

Велику увагу адміністрація і профспілковий комітет приділяє **соціальному захисту** ветеранів війни, праці та інвалідам. В академії функціонує Рада ветеранів, Жінрада. Надавалась матеріальна допомога, виділялись кошти на проведення Дня похилої людини, Дня Перемоги, 8 Березня, новорічні свята. В академії плідно працює програма сім'я, здоров'я, діти. На базі академії створено університет Золотого віку, який відвідує 350 слухачів – пенсіонерів та ветеранів праці міста Дніпро.

В 2017 році проведена **атестація робочих місць**, диспансеризація та лікування співробітників та ветеранів.

На виконання планів **соціального розвитку** із коштів профбюджету витрачено

399 549 грн., в тому числі: на оздоровлення співробітників і членів їх сімей в спортивно-оздоровчому таборі – 312 600 грн.; на оздоровлення дітей в таборах відпочинку – 50 000 грн.; на матеріальну допомогу-150 000 грн.; на новорічні свята – 78 000 грн.; на спартакіаду співробітників – 16 500 грн.; на ветеранів – 40 700 грн.

Соціальні виплати, передбачені нормативними документами, здійснюються своєчасно та в повному обсязі відповідно до потреб, розрахунків та затверджених планів видатків. У 2017 році дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, виплачено: грошову компенсацію вартості харчування в сумі 1643,8 тис. грн.; на придбання навчальної літератури - 288,0 тис. грн.; грошову компенсацію для придбання одягу - 25,4 тис. грн.; одноразову грошову допомогу випускникам при працевлаштуванні - 60,6 тис. грн.. Виплачена одноразова адресна грошова допомога випускникам в сумі 440,0 тис. грн. Вчасно проводилися виплати стипендії та заробітної плати.

На цей час в академії діє **колективний договір** між ректором та профспілковою організацією, яка представляє інтереси трудового колективу. Положення і норми колективного договору розроблено на підставі КЗпП України «Закону України про колектові договори», «Закону України про профспілки...» та інших законодавств і нормативно-правових актів. Колективний договір схвалено конференцією трудового колективу та зареєстровано в органах місцевої виконавчої влади. В академії створена робоча комісія по контролю за виконанням умов колективного договору, яка щорічно звітує на конференції трудового колективу про його виконання. В 2017 році всі умови колективного договору виконані, суперечок між адміністрацією і трудовим колективом стосовно виконання положень колективного договору не виникало.

Працює **студентське самоврядування та профспілкова організація студентів**, які забезпечують захист прав та інтересів осіб, які навчаються у вищому навчальному закладі, та їхню участь в управлінні вищим навчальним закладом.

З метою забезпечення **захисту інтересів** навчального закладу та держави діє **юридичний відділ**, який відповідно до покладених на нього завдань бере участь у забезпеченні захисту майнових прав і законних інтересів ДЗ «ДМА», забезпечує правильне застосування норм трудового, пенсійного та іншого законодавства, що стосуються прав і законних інтересів осіб, що навчаються і працюють в академії, здійснює представництво інтересів в судах.

У звітному періоді особлива увага приділялась **письмовим зверненням громадян**, які надходили до відділу, не допускався розгляд звернень з порушенням термінів, встановлених Законом України «Про звернення громадян». Надано 215 роз'яснень щодо застосування чинного законодавства працівникам та студентам академії. Найпоширенішими були питання, пов'язані із трудовими відносинами працівників, надання соціальних стипендій пільговій категорії студентів, надання академічних відпусток студентам тощо.

В юридичному відділі ї діловодство за зверненнями громадян ведеться у відповідності до затвердженої Інструкції з діловодства за зверненнями громадян. Визначено посадову особу, відповідальну за стан ведення Журналу за зверненнями громадян.

Вся вхідна і вихідна кореспонденція реєструється у журналі. Документи, які стосуються звернень громадян, ведуться в окремому журналі.

Звернення громадян, які надійшли до юридичного відділу, формуються у справи, де окрім самих звернень, зберігаються матеріали щодо їх розгляду та відповіді. Сформовані справи зберігаються у юридичному відділі Академії.

Кожному зверненню надаються обґрунтовані відповіді та роз'яснення з посиланням на діючі законодавчі документи, а також прийняті рішення адміністрації Академії.

Також, юридичним відділом щоквартально здійснюється аналіз звернень, заяв та скарг, що надходять від громадян, вивчаються причини, які породжують скарги, готуються оглядові матеріали з цих питань та систематично доводиться до відома керівництва.

Працівниками юридичного відділу постійно проводиться **правова експертиза** та погодження проектів локальних актів, організаційно-розпорядчих документів, договорів що розробляються в академії з метою відповідності їх чинному законодавству України. За моїм дорученням готуються проекти договорів, які укладаються академією. Юридичний відділ контролює дотримання структурними підрозділами академії Положення про договірну діяльність.

За звітний період було розроблено **Статут академії в новій редакції**, договори про спільну діяльність, договори на надання послуг та виконання робіт, цивільно-правові угоди, проекти наказів тощо. Розроблено ряд локальних положень.

Особлива увага приділяється організації та веденню претензійно-позовної роботи. Така робота здійснюється відповідно до норм чинного законодавства України та «Положення про претензійну-позовну роботу в ДЗ «ДМА».

Упродовж 2017 року академія взяла участь у 21 судових справах, у т.ч.: 13 – господарській, 2 – адміністративних, 6 – цивільних. Загалом упродовж 2017 року працівники юридичного відділу взяли участь у близько 82 судових засіданнях, при підготовці до яких постійно готувалися відзиву та заперечення на позовні заяви, клопотання тощо.

Антикорупційна діяльність в ДЗ "ДМА" проводиться відповідно до «Антикорупційної програми», розробленої в академії відповідно до Конституції України, Законів України «Про запобігання корупції», «Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2014-2017 роки» та іншого антикорупційного законодавства України. Антико-

рупційна програма поширюється на всіх працівників академії, в т. ч. на осіб, що проходять в академії навчальну/виробничу практику або працюють за договорами підяду, які можуть бути порівняні до трудових договорів.

В цій важливій сфері діяльності академія визначає наступні **цілі**: мінімізувати ризики втягнення керівництва та працівників закладу, незалежно від займаної посади, в корупційну діяльність; сформувати у контрагентів, працівників та інших осіб цілісного, єдиного усвідомлення та розуміння антикорупційної програми, неприйняття корупції у будь-яких її виявленнях; узагальнювати та роз'яснювати основні положення антикорупційного законодавства України, а також вжиття адекватних заходів щодо запобігання корупції.

Крім того, керівництво академії на періодичній основі проводить **внутрішній аудит** господарської діяльності його підрозділів (*один раз на місяць відповідно графіку*). Результати аудиту дозволяють виявити зони підвищеного ризику і розробити ефективний план заходів, направлений на нейтралізацію юридичних і комерційних ризиків академії.

Співпраця з правоохоронними органами є важливим показником дійсної прихильності академії до декларованих антикорупційних стандартів поведінки. Дане співробітництво здійснюватися в різних формах не заборонених законами України.

В академії **постійно проводиться навчання** з питань добросовісного повідомлення про факти корупції, зокрема: регулярне проведення інформаційних кампаній, підвищення рівня правової свідомості працівників, роз'яснення найбільш важливих антикорупційних заходів, що здійснюються в державі, положень законодавства про запобігання корупції; системне проведення освітніх заходів щодо моделей поведінки у тих чи інших ситуаціях з можливими корупційними ризиками (кожне півріччя).

Розробка і введення **спеціальних антикорупційних процедур** передбачає (*постійно на протязі року*): введення процедури інформування працівниками роботодавця про випадки схилення їх до **скоєння** корупційних порушень та випадки **вчинення** корупційних правопорушень іншими працівниками; ознайомлення працівників під підпис з нормативними документами, що регламентують питання **попередження та протидії корупції** в академії; організації індивідуального консультування працівників з питань застосування (дотримання) антикорупційних стандартів і процедур (*за індивідуальними зверненнями*).

Матеріально-технічна база та фінансово-господарча діяльність

Загальна **площа власної бази** навчальних корпусів, гуртожитків та інших будівель складає 109 071,5 м², розміщених на земельних ділянках загальною площею 17,9 гектарів, на які є державні акти на право постійного користування.

Навчальна матеріально-технічна база академії складається із 7 навчальних корпусів, сучасного спортивного комплексу, плавального басейну, віварію, науково-дослідних

лабораторій, науково-дослідний інститут медико-біологічних проблем ДЗ «ДМА», клініки медичної академії, загальна площа яких складає 52301,8 м² де розміщені 691 навчальні аудиторії, кабінети, лабораторії.

Навчальні корпуси, де розташовані кафедри, забезпечені необхідними меблями, устаткуванням, технічними засобами в обсягах та кількості, що відповідають вимогам організації навчального процесу.

Академія має 8 гуртожитків, загальною площею 48 911,7 м². Студентське харчування забезпечується двома їдальнями та чотирма буфетами загалом на 400 місць.

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» має задовільний **фінансово-економічний господарський** стан. Здійснює науково – виробничу діяльність відповідно до чинного законодавства. Здійснені засоби щодо зміцнення фінансового становища закладу, а саме - суворе виконання кошторисів, затверджених за встановленим порядком.

Обсяг фінансування закладу по загальному фонду за 2017 рік - 113 036,13 тис. грн., із них освіта 111 358,6 тис.грн., наука 1 887,1 тис.грн.. Обсяг надходжень до спеціального фонду за 2017 рік - 210 005,52 тис. грн., із них освіта 178 662,6 тис.грн., наука 14 300,1 тис.грн., пасивні доходи (оренда, депозит та ін.) 45 393,5 тис.грн..

За 2017 р. заробітна плата, стипендія та соціальні виплати працівникам та студентам виплачені в повному обсязі.

Своєчасно і повно вносяться платежі до бюджету, включаючи внески до Пенсійного фонду.

Використання **коштів загального та спеціального фондів** здійснюється відповідно до затверджених планів використання бюджетних коштів.

Протягом року на потреби академії використано 200 152,56 тис. грн.

Не цільового використання коштів не було.

Протягом року в електронній системі закупівель «Prozorro» проведено 29 процедур відкритих торгів, 17 переговорних процедур, 396 допорогових закупівель, тобто всі закупівлі вище 3000 грн..

В 2017 р. (Табл. 6-8) виконані роботи по забезпеченню учбового та наукового процесу, підтримки інфраструктури закладу на загальну суму 35 903,8 тис.грн. (у 2016 – 15 994,8 тис. грн.)

Таблиця 6.

Основні витрати розвитку ДЗ "ДМА", тис. грн. на організацію учбового процесу

Назва предмету закупівлі	2016р.	2017р.
Організація учбового процесу		
Стоматологічне обладнання, інструмент	9482,9	9125,1
Учбові тренажери	1040,8	3315,0
Мікроскопи	312,0	3192,6

Підручники	1571,2	1924,2
Кроки (тестування)	560,0	580,9
Всього	3484,0	18137,8
Комп'ютерне та периферійне обладнання та приладдя		
Комп'ютерне та периферійне обладнання та приладдя	4682,6	3298,0
Всього	4682,6	3298,0

Таблиця 7.

**Основні витрати розвитку ДЗ "ДМА", тис. грн.
на розвиток бази наукових досліджень**

Назва предмету закупівлі	2016р.	2017р.
База наукових досліджень		
Морфологічна лабораторія		3199,1
Датчик УЗД		155,0
Система виводу зображень для електронної мікроскопії		515,2
Алмазний ніж для електронної мікроскопії		138,2
ІЗП-спектрометр	2859,0	
Всього	2859,0	4007,5

Таблиця 8.

Основні витрати розвитку ДЗ "ДМА", тис. грн. на розвиток інфраструктури

Назва предмету закупівлі	2016р.	2017р.
Інфраструктура		
Утеплення фасаду учбового корпусу №1		2164,9
Ремонт покрівлі учбового корпусу №3		1044,7
Заміна вікон учбового корпусу №5		2932,0
Телефонна станція для всіх корпусів		938,1
Проект комп'ютерної мережі учбових корпусів		30,0
Програмне забезпечення	167,0	722,7
Поточний ремонт покрівлі учбових корпусів № 3, 6	20,4	
Поточний ремонт приміщень гуртожитку № 5	99,2	
Архівне устаткування		465,5
Меблі		631,9
Водонагрівачі для гуртожитків		944,0
Кондиціонери, холодильники		586,7
Всього	286,6	10460,5

Податок на доходи фізичних осіб регулюється Податковим кодексом України від 02.12.2010 р. № 2755-УІ, та Законом України «Про податок з доходів фізичних осіб».

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування регулюється Законом України від 08.07.2010 р. № 2464-УІ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», Законом України від 09.07.2003р. 1058-ІУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», Законом України від 18.01.2001 р. № 2240-ІІІ «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням», Законом

України від 02.03.2000 р. № 1533-III «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

Розрахунки підприємства з постачальниками та підрядчиками регулюються такими нормативними актами; положення «Про організацію бухгалтерського обліку і звітності в Україні», вказівки «Щодо організації бухгалтерського обліку в Україні», «Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №11 «Зобов'язання»

Станом на 01.12.2017 року усі податки та збори перераховані до державного бюджету України. Внутрішнім контролем охоплюються питання планування діяльності установи, **управління бюджетними коштами**, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової і бюджетної звітності, забезпечення захисту активів від втрат, цільового і ефективного використання бюджетних коштів та інші питання, що не обмежуються лише фінансовими аспектами діяльності установи.

Основні проблемні питання та шляхи їх вирішення

1. Одним з найбільш значущих питань у 2016-2017 роках було урегулювання проблеми юридичних підстав щодо перебування в навчальних приміщеннях Державного закладу «Дніпропетровська медична академія» комунального закладу освіти «**Дніпропетровський обласний медичний ліцей-інтернат «Дніпро»** Дніпропетровської обласної ради (ДОР). В результаті плідної співпраці з депутатським корпусом ДОР та керівництвом Дніпропетровської обласної адміністрації вдалося знайти рішення цієї проблеми та укласти договір оренди з Дніпропетровською обласною радою.

2. Проблемним питанням також є забезпечення якості надання освітньої послуги в сучасних умовах та приєднанні до світового освітнього простору. З метою вирішення цього аспекту діяльності закладу вищої освіти у 2017 році розпочато роботу щодо удосконалення **системи управління якістю** за вимогами міжнародного стандарту ДСТУ, **ISO 9001:2015** та отримання академією відповідного сертифікату. Крім того, в академії створено та плідно працює **навчально-науковий відділ незалежного тестування знань студентів та моніторингу якості освіти**. Також у 2017 році розпочато перехід на **електронний документообіг** в структурних підрозділах академії, впровадження електронної обліково-звітної документації (електронна відомість, електронний журнал та ін.).

3. Питанням, що потребує вирішення, є особливість підготовки студентів до складання **субтестів з англійської мови** студентами – громадянами України, які з 2018 року будуть включені МОЗ України до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 1». На шляху вирішення цього питання, для успішного ліцензійного іспиту «Крок 1» може бути **створення словника термінів** (сумісно з Центром тестування), адаптованих для сприйняття субтестів. Також, з метою підготовки студентів, використовувати тести англійською мо-

вою при складанні заліку з англійської мови та під час складання комплексних іспитів на 1, 2 та 3 курсах.

4. Важливим питанням якості навчання є забезпечення умов для оволодіння сучасними практичними навичками на до- та післядипломному етапі підготовки осіб, що навчаються за **спеціальністю «Стоматологія»**. На шляху до вирішення цього питання в академії проведено попередню роботу щодо створення **навчально-практичного тренінгового стимуляційного центру** практичної підготовки на базі навчального корпусу №3а, розроблено концепцію щодо створення такого центру, проведені попередні проектні розрахунки, проводиться закупівля необхідного обладнання з урахуванням тендерного законодавства. На шляху до вирішення цієї проблеми виникла необхідність щодо переміщення бази однієї з кафедр у інші навчальні приміщення, зокрема до клінічних лікувальних закладів.

5. Також слід відмітити, що однією з проблем функціонування закладу освіти у 2017 році було незаконне перебування на території академії платної парковки (власник – ФОП). На цей час це питання вирішується та на звільненій території (навчальний корпус №3) заплановано облаштування тренувального майданчику та військового плацу **для потреб створеної кафедри Медицини катастроф та військової медицини.**

ЗАКЛЮЧЕННЯ

У 2017 році всі умови 3-го розділу Контракту між Міністерством охорони здоров'я України і мною, ректором ДЗ «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України» ПЕРЦЕВОЮ Тетяною Олексіївною повністю виконані.

Щорічний звіт (за січень-грудень 2017 р.) **перед конференцією трудового колективу**, як вищим колегіальним органом громадського самоврядування ДЗ «ДМА МОЗ України», заслуховувався 22.02.2018 року, на якому було надано відповідну оцінку діяльності ректора на цій посаді. Наступна конференція запланована на 24 січня 2019 року, на якій буде заслухано щорічний звіт ректора за 2018 рік.

Ректор

Т.О. Перцева